

Vēl daži spēles noteikumi un ,
ko darīt, ja ir noticis noteikumu pārkāpums.

Vispirms vēl divi papildus noteikumi par solīšanas procedūru. Ja jūs izdarāt solījumu mastā vai NT ar lēcieni, tad pirms šī solījuma jālieto vārds "STOP" un nākošajam spēlētājam pirms sava solījuma jāiztur vismaz 10 sek. gara pauze. Piem.

N	E	S	W
1♣	p	1♥	p
2♦	p	S 3♥	

vai	N	E	S	W
	1♣	p	1♥	S 2♠

Ja jūs izdarāt solījumu mastā vai NT, kurš nav naturāls, t.i. solījums mastā nenozīmē, ka jums šajā mastā ir vismaz 4 kārtis vai atbalsts partnerim, vai solījums NT neapzīmē vienmērīgu dalījumu vai vēlēšanos spēlēt šo kontraktu, tad jūsu partnerim ir pienākums par to brīdināt pretiniekus.

Šo brīdinājumu sauc par "alertu". Praksē alertē piesitot pie galda, vai ar speciālu solīšanas kartīti, ja spēlējat ar tādām. Uz šīs kartiņas rakstīts - "Alert".

Abi šie noteikumi ir obligāti sporta bridžā, bet mēs iesakam turēties pie tiem arī sadzīves bridžā, tādējādi paaugstinot spēles kultūru un radinoties tos pielietot.

Un vēl viens bridža likums. Katram spēlētājam ir tiesības saņemt pilnīgu informāciju par pretinieka lietoto solīšanas un vista sistēmu, kā arī viņu speciālajām norunām, un pienākums - pēc pretinieka lūguma, sniegt viņam pilnīgu informāciju par savām norunām, solīšanas un vista sistēmu.

Praksē šīs tiesības un pienākumi tiek realizēti šādi: katram spēlētājam ir tiesības, kad pienāk viņa solīšanas kārta, griezties pie jebkura pretinieka ar sekojošu jautājumu: "Kā jūs saprotat partnera solīšanu?" un izspēlētājam ir tiesības jautāt jebkuram aizsargam: "Kā jūs vidojat, kādus signālus lietojiet?". Atbildē ir pilnīgi jāpraksta solīšanas sistēma, bet tajā ir aizliegts ietvert informāciju, kura izriet no jūsu kārtīm.

Lūk divi piemēri:

1)	N	E	S	W
	p	1NT	p	2♣ !
	p	2♥	p	S 3NT
	p	p	?	

Ar ! apzīmēto solījumu E alertēja kā nenaturālu un "STOP" W pirms 3NT teica, jo tas bija solījums ar lēcieni (bija iespējams nosolīt tuvāku NT - 2NT). Tagad solīšanas kārta ir S. Viņam ir tiesības jautāt un saņemt atbildes par solīšanas nozīmi jebkuram no pretiniekiem, vai arī abiem. Tā kā pretinieki lietoja nenaturālu solījumu (N zina, ka šāds solījums bija, jo E ar klauvējienu pie galda par to brīdināja, t.i. alertēja, solījumu 2♣) S vispirms jautā Westam: "Kā jūs saprotiet partnera solīšanu?" Atbilde varētu skanēt sekojoši: "1NT ir no 16 līdz 18 punktiem vienmērīgā sadalījumā, var būt jaunākie piecinieki sadalījumā 5-3-3-2, 2♥ nozīmē, ka tur ir četras kārtis erceņos. "Paldies", saka S un vērsas pie E: "Kā jūs ...?" Pareiza atbilde varētu būt šāda: "2♣ ir Steimans, jautājums par vecākajiem četriniekiem, šo jautājumu, parasti, lietojam ar spēku, kas ir nepieciešams geimam, un 3NT ir galīgais kontrakts".

Kā zināms, pēc atklājuma 1NT, jautājums Steimans tiek lietots ar dažādu spēku un dažādām atbilžu shēmām. Ja, EW lieto Steimanu ar vienu atbildi, tad solījums 2♥ nozīmē - ir 4♥, nav 4♠, 2♠ nozīmē - ir 4♠, nav 4♥ un 2NT nozīmē ir 4♥ un 4♠. Formāli

W paskaidrojumā viss ir pareizi - punktu skaits atbilst un 4 kārtis ercenos arī ir, bet pēc būtības atbilde ir principiāli nepilnīga, jo W zin (un tas izrietēja no viņa norunas ar partneri), bet pretiniekam nav paziņojis, ka E NAV 4♠. Noteikumi šādas nepilnības aizliedz.

Vēršam jūsu uzmanību uz jautājuma formu. Tai jābūt tādai vai stipri līdzīgai kā piemērā. Lai gan ir atļauts jautāt par solīšanas nozīmi katru reizi, kad esat pie vārda, tas neļauj jums otro reizi jautājot it kā izlaist pirmo atbildi. Absolūti nepieļaujami ir "izraut" vienu solījumu no solīšanas sekvences, piem.:

N	S
1♥	1♠
1NT	3♣
3NT	

- pilnīgi nepieļaujams ir jautājums: "Kā jūs saprotat solījumu 3♣?" Pamatojumu šiem ierobežojumiem jūs atradīsiet nodaļā par bridža ētiku.

Šeit varam arī paskaidrot, kādēļ spēlētājs, kurš izdara pirmo gājienu, iet ar slēgtu kārti un, tikai pēc partnera atļaujas, atklāj to. Kā atceraties, jautāt drīkst tikai tas, kuram ir solīšanas kārta, bet nu ir nosolīts galīgais kontrakts un arī jūsu partneris grib zināt pretinieku solīšanas nozīmi. ŠIS IR PĒDĒJAIS BRĪDIS TO DARĪT. Kad jūs izejat ar slēgtu kārti, jūs dodat iespēju partnerim, ja viņš to vēlas un jūs to neesat darījuši, pajautāt par solīšanas nozīmi. Izspēles laikā jautāt drīkst tikai izspēlētājs, aizsargi to darīt vairs nedrīkst.

2)	N	E	S	W
	1♥	p	1♠	p
	1NT	p	4NT!	p
	5♣	p	S 6♥	p
	p	?		

E jautā S: "Kā jūs saprotat partnera solīšanu?" S ir sekojoša kārts:

♠ AKQx ♥ AQxx ♦ Kx ♣ Axx

S atbild: "11 līdz 14 punktu, 5 vai vairāk erceni, nav 4 pīķu, uz jautājumu par dūžiem atbildēja, ka ir 0 vai 3 dūži". S zin, ka N ir 0 dūžu, jo pašam rokās to ir 3, bet šis fakts izriet no viņa kārtīm, un tāpēc atbildē to ietvert ne tikai nevajag, to nedrīkst darīt! S, atbildot ir izpildījis savu pienākumu - sniedzis EW TO PAŠU informāciju, ko saņēma no N, t.i. N ir 0 vai 3 dūži. Kā katrs no aizsargiem izlieto šo informāciju, ir viņu personīgā darīšana.

Apkopojot var teikt, ka noteikumi dod iespēju katram saņemt vienādu informāciju par solīšanu un pielietotajām norunām.

Tagad par nepatīkamāku problēmu. Tur, kur ir noteikumi, gadās arī pārkāpumi un to sekas - sodi. Pilns bridža Kodekss ir pamatīga grāmata ar vairākiem simtiem lappušu. Lielākā daļa no tā regulē specifiskus sporta bridža jautājumus. Tomēr arī pat vislabvēlīgāk vienam pret otru noskaņotu spēlētāju starpā gadās situācijas, kad ir nepieciešams likums, lai no tām izkļūtu.

Te der uzsvērt, ka bridža Kodekss nenodarbojas ar TĪŠIEM noteikumu pārkāpumiem (tīšus pārkāpējus no bridžistu vidus vienkārši izdzen - blēži mums nav vajadzīgi!). Pēc būtības, tur, kur vēlākajā tekstā parādīsies vārds - sods, tas saprotams kā likumā paredzēta kompensācija par NEGRIBĒTU normālas spēles traucējumu.

Tadag daži, diemžēl, diezgan bieži sastopami noteikumu pārkāpumi un attiecīgo sodi.

1. Nepareizs kāršu skaits.

Dalam no jauna, dalītājs nemainās. Ieteicams pirms spēles sākuma kārtis pārskaitīt, tās neapskatot. Sporta bridžā šī prasība ir obligāta.

2. Solījums ārpus kārtas.

Sods ir bargs - solījums tiek anulēts. Sola tas, kuram bija jāsolā. Pārkāpējs savā solīšanas reizē var solīt, ko grib (t.i. viņam nav pienākuma atkārtot anulēto solījumu), toties pārkāpēja partneris ir spiests pasēt šinī sadalījumā. Sporta bridžā vēl ir papildus sodi, ja pārkāpēja puse spēlēs aizsardzībā. Vienīgais izņēmums, ja solījums ārpus kārtas ir bijis "pass", tad solīšana sākas no pareizās vietas un pārkāpējam savā solīšanas reizē obligāti jāpasē; nākošajos solīšanas riņķos drīkst solīt, kā grib.

3. Nepietiekošs solījums.

Nepietiekošs solījums (piem. 1♦ pēc 1♠) var tikt nomainīts ar pirmo pietiekošo (š.g. 2♦). Soda nav.

Ja nepietiekošs solījums tiek nomainīts ar pietiekošu, bet citā mastā, NT, kontra, ar lēcieni (š.g. 3♦) vai pasu, tad ir sods - partneris pasē šinī sadalījumā.

Nepietiekošs solījums var tikt piedots, ja pretinieks pēc nepietiekošā solījuma sola vai pasē, piem.:

N	E	S	W
1♠	1♦	1♥	p
1♠.....			

un tad soda nav. Solīšana risinās tālāk, kā pēc pietiekoša solījuma.

Kā redzēsiet no tālākā teksta, S rīcība nedrīkst būt apzināta, t.i. šādu nepietiekošu solījumu nedrīkst piedot tāpēc, ka S ŠOREIZ ir izdevīgi nosolīt ercenus 1.līmenī.

4. Nelaikā atklāta kārts.

Ja dalīšanas laikā tiek atklāta kārts, tad jāpārdala. Dalītājs nemainās. Soda nav. Ja solīšanas laikā tiek atklāta kārts un tas ir honors (bilde +10), tad tā kļūst par soda kārti (sk.turpmāk), ja šis kārts īpašnieks ir aizsargs. Ja atklātā kārts ir sīkais, soda nav. Tāpat, ja atklāts honors, bet tā īpašnieks ir izspēlētājs, tad soda nav. Tādā gadījumā, ja tieši šis honors varēja kļūt par pamatu kontrakta nosolīšanai, jāpārdala.

5. Pirmais izgājiens no otras, nepareizās, rokas.

Izspēlētājam ir vairākas iespējas:

a) pieņemt gājienu, t.i. uzticēt izspēli partnerim, noliekot savas kārtis kā galdu;

b) padarīt nepareizi izieto kārti par soda kārti. Spēlētājs, kuram bija jāizdara gājiens, var spēlēt jebkuru kārti;

c) atļaut pacelt nepareizā izgājiena kārti un pieprasīt vai aizliegt īstajam izgājējam gājienu šajā mastā. Aizliegums iet šo mastu turpinās tikmēr, kamēr spēlētājs paliek pie gājiena, bet pieprasījums - vienu gājienu. Pārkāpējs drīkst spēlēt jebkuru kārti.

6. Soda kārts.

Soda kārts var rasties arī citos gadījumos (ne tikai pie pirmā izgājiena no nepareizās rokas), piem., kad kāds no aizsargiem atsedz kārti ne sava gājiena reizē. Soda kārtij jāpaliek atklātai uz galda un tās īpašniekam jāspēlē ar to pirmajā iespējamā gadījumā.

Piem., soda kārts ir ♥ Q. Ja izspēlētājs iet ar ercenu, tad jāliek Q, kaut arī ir citi erceni. Ja izspēlētājs iet ♠, tad: a) ja ♠ ir, tad jāspēlē ar kādu no pīķiem; b) ja ♠ nav, jāliek ♥Q, kaut arī sist ar trumpi vai likt citu kārti būtu daudz izdevīgāk. Ja gājiens pie atklātas soda kārts nonāk pie tās īpašnieka partnera, tad izspēlētājam ir tiesības, kā p.5, pieprasīt vai aizliegt gājienu šinī mastā.

Izspēlētājam soda kāršu nevar būt.

7. Izspēlētājs iziet no otras rokas. (t.i. galda vietā no rokas vai otrādi).

Katram aizsargam ir tiesības pieprasīt, lai izspēlētājs izdara gājienu no pareizās rokas. Soda nav. Iet var jeburā mastā.

8. Falšrenonss.

Par falšrenonsu sauc tādu kļūdu, kad nav ticis izpildīts noteikums par došanu prasītajā mastā (t.i. gājiens pīķos, rokā ♠ ir, tiek nospēlēts ar cita masta kārti).

Spēlētāja pienākums ir labot falšrenonsu pirms tas stājies spēkā. Pretējās puses spēlētājam ir tiesības pēc šīs labošanas mainīt savu kārti bez soda. Labotā kārts, ja to spēlējis aizsargs, kļūst par soda kārti. Lūk, piemērs:

			QJ		
			-		
			-		
			A		
			N		
Kx					x
-	W			E	Kx
-					A
xx			S		-
			A		
			-		
			xx		
			-		

Izspēlētājs S iziet no galda ♠Q, E liek ♥K, kaut arī ♠ viņam ir. S arī kļūdās un spēlē ar mazu ♦, W ņem stiķi ar ♠K. Šinī brīdī E un S abi pamana, ka ♠ viņiem ir un labo falšrenonsu. E liek mazu ♠, S liek ♠A. Tagad E ♥K kļūst par soda kārti. S ♦ sīkais par tādu klūt nevar, jo izspēlētājam nevar būt soda kāršu. Turpretī, W nomaina šajā stiķī ♠K pret sīko bez soda.

Falšrenonsu var labot līdz brīdim, kad tas stājies spēkā. Falšrenoss stājas spēkā, kad kāds no pārkāpēja puses spēlē nākošajā stiķī.

Par šādu, spēkā stājušos falšrenonsu, pārkāpēja puse atdod pretējai pusei veinu vai divus stiķus. Vienu - jebkurā gadījumā. Divus - tad, ja tā pēc falšrenonsa ņēmusi kaut vienu stiķi.

Ar galda kārtīm nevar izdarīt falšrenonsu.

9. Izspēlētājam nav tiesību pretendēt uz kompensāciju, ja viņš kļūdjies tāpēc, ka pārskatījies, nesadzirdējis, vai ko nesapratis.

10. Spēlētājam ir tiesības mainīt savu solījumu "vienā elpas vilcienā", t.i. pārtiekšanās gadījumā. Piem., solījums :” 2♥, nē, pag, labāk 3♥”, nav pieļaujams.

Bridža ētikas pamati.

1. Vispārējie principi.

a) partneru savstarpējā saprašanās solīšanas un izspēles laikā var tikt realizēta tikai ar solījumu un izspēlēto kāršu starpniecību, bet ne ar formu, kādā tie izdarīti. Jāsola vienādā tonī, bez uzsvariem un tempa maiņas. Kārtis jāizspēlē bez uzsvariem, žestiem un, pēc iespējas vienmērīgā tempā.

b) tīšs noteikumu pārkāpums, pat, ja pārkāpējs ir gatavs izciest paredzēto sodu, ir smags bridža ētikas pārkāpums. Vēl smagāks ir tāds tīšs noteikumu pārkāpums, par kuru sods nav paredzēts.

c) spēlētājam ir cītīgi jāizvairās no jebkāda labuma iegūšanas, kurš varētu rasties tādas viņa puses rīcības rezultātā, kura neatbilst noteikumiem. Nedrīkst notikt tā, ka partnera pārdomas, izteicieni vai žesti ietekmē viņa izvēli par solījumu vai izspēlējamo kārti. Turpretī, nav neētiski šādu izvēli balstīt uz analogisku pretinieka rīcību.

d) spēlētājam nav pienākuma vērst uzmanību uz savas puses izdarītajiem netīšajiem pārkāpumiem, bet ir absolūti aizliegti jebkuri mēģinājumi slēpt šādu notikumu.

2. Neētiska rīcība.

a) izteikums, jautājums, žests, ar kuru var nodot partnerim informāciju vai apmānīt pretinieku.

b) solījums, kurš izdarīts ar īpašu uzsvaru, nedabīgu intonāciju, īpašu steigu vai pauzi.

c) spēlēt kārti ar uzsvaru, īpašu steigu vai pauzi tajos gadījumos, kad šāda rīcība var nodot partnerim informāciju vai apmānīt pretinieku.

d) izrādīt savu apmierinātību vai neapmierinātību ar PARTNERA vai PRETINIEKA solījumu vai izspēlēto kārti.

e) izrādīt savu nodomu vai pārliecību par to, tekošais stiķis tiks noteikti paņemts vai noteikti atdots, pirms tanī nav nospēlēta pēdējā kārts.

f) sajaukt stiķus, pirms saskaņots sadalījuma rezultāts.

g) izteikums vai darbība solīšanas vai izspēles laikā, kuri pievērš uzmanību tās norisei, zonalitātei, stiķu skaitam, kuru pietiek vai trūkst vēlāmā rezultāta sasniegšanai.

3. Labais tonis.

Spēlētājam vienmēr jābūt pieklājīgam un laipnam attiecībās ar partneri un pretiniekiem. Jāizvairās no tādiem izteicieniem un darbībām, kuri varētu satraukt vai nostādīt neērtā stāvoklī citu spēlētāju, vai kā citādi mazināt kolēģu prieku par spēli.

Labais tonis neatļauj:

a) lietot dažādus mastu nosaukumus (sporta bridžā tas aizliegts noteikumos).

b) pārmērīgi bieži lūgt atkārtot solīšanu vai apskatīt pēdējo stiķi (sporta bridžā drīkst apskatīt pēdējā stiķī savu kārti, ja ir jūsu gājiens), ja jūsu nezināšana ir neuzmanības sekas.

c) zīmīgi, uzsvērti pievērst uzmanību kādam spēlētājam solīšanas un izspēles laikā, kā arī pievērst uzmanību pretinieka un partnera kārtīm ar nolūku noteikt, no kuras vietas tiek izvilka kārts.

d) pašam raustīt savas kārtis, pavilkt tās uz āru un likt atpakaļ. Vispirms izdomājiet, ar kuru kārti jūs iesiet un tikai tad atdaliel to no pārējām.

e) komentēt solīšanas laikā solīšanu, izspēlējamo kontraktu vai izspēles paņēmieni.